

Warszawa, 14 stycznia 2019 r.

**STANOWISKO ZWIĄZKU PRZEDSIĘBIORCÓW I PRACODAWCÓW WS. PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE
USTAWY O BIEGŁYCH REWIDENTACH, FIRMACH AUDYTORSKICH ORAZ NADZORZE PUBLICZNYM**

System nadzoru nad firmami audytorskimi jest zagadnieniem kluczowym z punktu widzenia bezpieczeństwa obrotu gospodarczego. Nowy model w tym zakresie ukształtował się w połowie 2017 roku, po wejściu w życie nowelizacji ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym. W ramach nowych regulacji, stworzono dwustopniowy system nadzoru. Komisja Nadzoru Audytowego, tj. organ nadzoru publicznego, któremu powierzono m.in. zadania w zakresie nadzoru publicznego nad firmami audytorskimi przeprowadzającymi badania ustawowe jednostek zainteresowania publicznego. Jednocześnie, Krajowa Komisja Nadzoru, jako organ Polskiej Izby Biegłych Rewidentów, sprawuje kontrolę nad działalnością podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz przestrzeganiem przepisów i procedur związanych z wykonywaniem czynności rewizji finansowej przez biegłych rewidentów. W pewnym uproszczeniu można stwierdzić, że w ramach omawianego systemu KNA sprawuje nadzór przede wszystkim nad firmami audytorskimi badającymi jednostki zainteresowania publicznego, w zakresie tychże badań, podczas gdy KKN zajmuje się nadzorem nad pozostałymi firmami. W ramach przedmiotowego projektu ustawy, projektodawca proponuje wprowadzenie nowego systemu, opartego o całkowite wyeliminowanie samorządowego organu nadzorczego i stworzenie nowego, państwowego podmiotu – Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego – który miałby kontrolować wszystkie firmy audytorskie. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców stoi na stanowisku, że tak daleko idące zmiany, przeprowadzane w ciągu tak krótkiego czasu od ostatniej dużej nowelizacji ustawy o biegłych rewidentach, rugujące z przestrzeni nadzoru nad firmami audytorskimi samorząd, stanowią krok w złą stronę i apeluje, by w ramach nowego systemu uwzględnić rolę samorządu zawodowego biegłych rewidentów.

ZWIĄZEK PRZEDSIĘBIORCÓW I PRACODAWCÓW

Projektodawca tłumaczy potrzebę stworzenia nowego systemu „niewystarczającą aktywnością Polskiej Izby Biegłych Rewidentów w zakresie sprawowanego przez siebie nadzoru publicznego”. Trzeba nadmienić jednak, że od momentu wejścia w życie ostatniej dużej nowelizacji ustawy o biegłych rewidentach, minęło zaledwie półtora roku – wydaje się, że to zdecydowanie zbyt krótko, by móc jednoznacznie ocenić skuteczność przeprowadzonych na podstawie nowych regulacji kontroli. Mając to na uwadze, trudno jest przekonująco uzasadnić potrzebę wprowadzania do systemu nadzoru nad firmami audytorskimi tak daleko idących zmian. A o tym, że implementacja postulatów zawartych w projekcie stanowiłaby naprawdę głęboką ingerencję w system nadzoru nad firmami audytorskimi, pisze sam ustawodawca, wprost wskazując, że w nowym systemie nadzoru publicznego, Polska Izba Biegłych Rewidentów będzie realizowała zadania w ramach nadzoru publicznego sprawowanego przez organ nadzoru, w bardzo ograniczonym zakresie, a za realizację tych zadań, odpowiedzialność będzie ponosiła nowa instytucja nadzoru, tj. Polska Agencja Nadzoru Audytowego. W związku ponadto z uchyleniem art. 56 ustawy, istnieje niebezpieczeństwo, że firmy audytorskie nie badające jednostek zainteresowania publicznego (czyli przeważnie podmioty z sektora MSP), będą zmuszone do uiszczania wyższych opłat z tytułu nadzoru, co istotnie wpłynie na wzrost kosztów prowadzenia ich działalności (warto zaznaczyć, że ten czynnik kumuluje się z innymi, takimi jak choćby wzrost wynagrodzeń w gospodarce).

Reasumując, projektowane zmiany doprowadzą do pozbawienia samorządu zawodowego faktycznych kompetencji w zakresie nadzoru nad firmami audytorskimi, przekazując wszystkie w ręce publicznego, centralnego podmiotu, a ponadto wiązać się będą ze wzrostem kosztów dla najmniejszych firm – a to wszystko bez wyraźnego uzasadnienia, ponieważ projektodawca nie jest w stanie przeprowadzić odpowiedniej ewaluacji skutków funkcjonowania zmian w ustawie obowiązujących od połowy 2017 roku, ponieważ minęło od tamtej pory za mało czasu. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców stoi na stanowisku, że tam, gdzie branże są w stanie rozwiązywać swoje problemy w drodze samoregulacji, czy też za pomocą skutecznego samorządu zawodowego, tam instytucje publiczne nie powinny poszerzać zakresu swoich kompetencji. Wydaje się ponadto, że po stronie samorządu biegłych rewidentów istnieje duża otwartość na dyskusję o nowym systemie nadzoru nad firmami audytorskimi, tak by był on sprawowany możliwie najefektywniej. Tym samym, rekomendowanym przez nas rozwiązaniem, byłoby powierzenie nowo powstałej PANA całkowitego nadzoru nad tymi firmami audytorskimi, które wykonały choć jedną usługę

ZWIĄZEK PRZEDSIĘBIORCÓW I PRACODAWCÓW

rewizji finansowej dla jednostki zainteresowania publicznego, oraz pozostawienie pod nadzorem KKN firm mniejszych, przy jednoczesnym stałym ewaluowaniu rezultatów zmian systemu i wdrażaniu – po konsultacjach i w porozumieniu z branżą – ewentualnych działań naprawczych.

Cezary Kaźmierczak

Prezes

Marcin Nowacki

Wiceprezes